

Azərbaycan poeziyasının və ədəbi dilinin inkişafında mühüm bir mərhələ təşkil edən Nəsimi yaradıcılığı dilçilik, xüsusilə Azərbaycan türkcəsinin tarixi inkişafını öyrənmək baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Nəsimi canlı xalq danışığı dilindən bacarıqla istifadə etməklə yanaşı, klassik şeir dilində çox yayılmış bədii ifadələri də məharətlə işlətməmişdir. Şair Azərbaycan şeirinin şəkli xüsusiyyətlərinin təkmilləşməsində çox mühüm rol oynamış, əruz vəzninin bəhrlərini Azərbaycan dilinin xüsusiyyətlərinə uyğunlaşdırmağa çalışmışdır. Onun altı əsr öncə yazdığı qəzəllər, müləmmətlər, müstəzad, mürəbbə və tərcibəndlər, rübailər, tuyuqlar poeziyamıza aydınlıq, şəfqət gətirmiş, ana dilimizi və bədii sözlümüzü yeni zirvələrə qaldırmışdır.

Bu zəngin irs Azərbaycanla yanaşı, dünyanın bir sıra ölkələrinin kitabxanalarında – Britaniya Muzeyi Kitabxanası, Düşənbə Əlyazmalar Fondu, Tehran Milli Kitabxanası, Təbriz Milli Kitabxanası, İstanbul Topqapı Sarayı Muzeyi Kitabxanası və digər kitabxanalarda mühafizə olunur.

Nəsiminin ana dilində yazdığı əsərlər Azərbaycan şeirinin inkişafına, o cümlədən Füzuli, Nəvai, Şeyxi, Niyazi və başqa böyük sənətkarlar

rın yaradıcılığına qüvvətli təsir göstərmişdir. Bundan başqa, Həbib, Kişvəri, Həqiqi, Şah İsmayıl Xətai kimi şairlərin yaradıcılığında öz əksini tapan sufi-hürufi inam və düşüncələri də şairin ölməz irsinin təsiri ilə əlaqədardır.

Nəsiminin əsərləri ilk dəfə 1844, 1871 və 1880-ci illərdə İstanbulda nəşr edilmişdir. Azərbaycanda isə 1923-cü ildə "Maarif və mədəniyyət" jurnalının 1-ci nömrəsində şairin bir sıra qəzəlləri - "Ey

Şairin həyat və yaradıcılığı haqqında ədəbiyyatşünas alim, akademik Həmid Araslı 1942-ci ildə "Fədakar şair (İmadəddin Nəsimi)" oçerkini qələmə almışdır. O, həmçinin, M.Rəfil ilə birgə "Qədim ədəbiyyat" (1942, 1945), "İmadəddin Nəsimi" (1972) və Nəsiminin 600 illik yubileyi ərəfəsində nəşr olunan "Nəsimi" (Azərbaycan, rus, ingilis, fransız, alman, ərəb, fars dillərində, 1973) kitablarında şairin həyatının bəzi məqamlarına aydınlıq gətirmiş, Nəsimi

Ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Nəsiminin 600 illik yubileyinin UNESCO-nun tədbirləri siyahısına daxil edilməsi və 1973-cü ildə beynəlxalq miqyasda qeyd olunması onun irsinin dərinədən öyrənilməsinə də təkan vermişdir. Yubiley münasibətilə şairin həm Azərbaycan, həm də başqa dillərə tərcümə edilmiş kitabları, haqqında elmi tədqiqat əsərləri, bibliografiya (M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxana tərəfindən) işıq üzü

vin "Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" sərəncamına (2004) əsasən, İmadəddin Nəsiminin əsərləri iki cildə nəfis şəkildə çap olunaraq bütün kitabxanalara hədiyyə edilmişdir. Nəsiminin əsərləri rus, ingilis, alman, fransız, türk, fars və başqa dillərdə işıq üzü görmüşdür. Milli Kitabxananın fondunda Nəsiminin əlyazmaları, daşbasma üsulu ilə ərsəyə gəlmiş kitabları daxil, 300-dək çap nümunəsi var.

C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında, F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanasında, eləcə də şəhər-rayon MKS-lərin mərkəzi kitabxanalarında və kitabxana filiallarında da oxucular Nəsiminin söz xəzinəsi, onun yaradıcılığı ilə bağlı kitabları əldə edə bilərlər. Bundan əlavə, şairin 650 illiyi ilə bağlı Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən respublikanın kütləvi və ixtisaslaşdırılmış kitabxanaları, mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri üçün, Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən işıq üzünə münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri üçün metodik vəsaitlər hazırlanaraq nəşr edilmişdir.

Yubiley münasibətilə AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutu tərəfindən "Böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsimi" monoqrafiyası hazırlanır. İnstitutun direktoru, AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəylinin bildirdiyinə görə, monoqrafiya il ərzində nəşr olunacaq.

cənnətin xəndan gülü...", "Firqətin dərdindən ey can...", "Dəriyəyi mühit çuşa gəldi...", "Məndə siğar iki cahan..." və s. çap olunmuşdur. Görkəmli ədəbiyyatşünas alim, maarifçi Fəridun bəy Köçərlinin 1925-ci ildə "Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi materialları" kitabında şairin qəzəli də çap edilmişdir. 1926-cı ildə ədəbiyyatşünas alim Salman Mümətaz Nəsiminin qəzəllərini "Seçilmiş şeirlər" və "Şeirlər" adı ilə nəşr etdirmişdir.

Şairin dil və poetik ifadə gözəlliklərindən söz açmışdır. Şairin ana dilində divanının elmi-tənqidi mətnini ilk dəfə Azərbaycan alimlərindən professor Cahangir Qəhrəmanov nəşrə hazırlamışdır. O, Bakı, Leningrad (indiki Sankt-Peterburq) və İrəvan əlyazmalar fondlarında saxlanılan beş nüsxəni İstanbul və Bakı nəşrləri ilə tutuşduraraq şairin ana dilində əsərlərinin ilk elmi-tənqidi mətnini 1973-cü ildə ərəb əlifbası ilə çap etdirmişdir.

görmüşdür. Həmçinin Xalq yazıçısı İ.Hüseynovun "Məhsər" romanı, Xalq şairi R.Rzazadənin "Son gecə" poeması, Xalq şairi Qabilin "Nəsimi" poeması və digər bəddi əsərlər Nəsiminin həyatına işıq salmışdır.

Bu gün kitabxanalarımızda Nəsiminin əsərlərinin müxtəlif nəşrləri, həmçinin şairin həyat və yaradıcılığı haqqında müxtəlif kitablar, monoqrafiyalar var. Prezident İlham Əliyev